

Årsplan 2021/2022

Espira Bråsteintunet barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder	20
Vedlegg	22

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Bråsteintunet åpnet i 1975. August 2018 flyttet vi inn i flott nytt bygg med spennende løsninger som gir gode muligheter for lek og aktiviteter.

Barnehagen vår ligger i et rolig eldre boligområde i Wergelands gate 19 i nær tilknytning til friområder, sykehuset og sentrum i Haugesund kommune. Vi har 4 avdelinger med plass til ca. 76 barn i alderen 0-6 år. Avdelingene våre heter Blå, Gul, Grønn og Rød.

Espira Bråsteintunet er en privat barnehage i Espira Gruppen som driver over 100 barnehager med ca 2800 medarbeidere og rundt 9000 barn. Espira er en del av Academedia, Nordens ledende barnehage- og utdanningsaktør.

Mer informasjon finner du på www.espira.no

Faktaboks

- Åpningstid kl. 06.45 – 16.30
- Åpent 12 mndr. i året
- 2 pedagoger per avdeling
- Skolespira
- Fullkosttilbud og gratis bleier
- Kulturarv, tradisjoner
- Kylling prosjekt
- SOS-barnebyer
- Forskerfabrikken
- Barnehagen har egen facebookside

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Vi synliggjør de ulike tradisjonene og kulturene i barnehagen, og ønsker å lære barna om mangfoldet i Norge og ellers i verden. Vi arbeider gjennom hele året for at barna skal få lære å respektere alle mennesker og bidra til stolthet til egen tilhørighet og kultur. Dette gjennom ulike aktiviteter gjennom året; Alle barnas flagg på veggen, og gjennom sang og musikk fra ulike kulturer.

- voksne som trygg base
- hjelpe barna å mestre det vi vet barna kan klare å mestre selv
- barna deltar i kildesortering og blir miljøbevisste
- respekt for hverandres ulikheter

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

Vi jobber forebyggende mot krenkelser, mobbing, vold og overgrep. Vi snakker med hverandre, ikke om hverandre. Det er viktig å dele barna inn i mindre grupper og sørger for at barna har tilstrekkelig tilsyn gjennom hele barnehagedagen. Vi skal være en trygg base for barna der de voksne er tett på sammen med barna i leke situasjoner og i samtaler slik at barna får et trygt og godt barnehagemiljø. Barnets beste er utgangspunkt for alle våre planer og handlinger.

Vi skal hjelpe barna til å utvikle gode holdninger, tilegne seg ferdigheter og få kunnskaper om seg selv og andre. Vi skal lære barna gode mestringsstrategier, og støtte barna når relasjon utfordres. Vi skal jobbe med å forstå årsaken bak atferden til barnet og hjelpe barnet til å være en medskaper i sin egen læringsprosess. Vi skal anerkjenne og støtte barnets eget initiativ ved aktiv å se, lytte og gi barnet ros og positive signaler.

Vi har null toleranse mot krenkelse av barn i barnehagen. Med krenkelse menes for eksempel utestengning fra lek, erting, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Dersom barn ikke har det trygt og godt i barnehagen har vi en aktivitetsplikt, og det lages en individuell plan for å sikre at barnet får en trygg barnehagehverdag. Vi har egne dokumenter der det står hva planen skal inneholde. Vi har egne prosedyrer på hvordan ivareta barn og foreldre i mobbesituasjoner. Vi tar barn og foreldre på alvor.

Vi snakker med barna om kroppen. Alle bestemmer over egen kropp. Hva er lov og hva er ikke lov. Barna skal ha trygghet til å si ifra når ting ikke føles greit. Vi ønsker å ha en kultur for å snakke sammen. Det skal være rom for å dele det som er kjekt, det som er trist, og det skal være trygt å dele det som er vondt.

- tett samarbeid med PPT og BUP
- egen kokk utenfor grunnbemanning med fokus på sunt kosthold
- samlinger med tema kroppen
- dra på turer i naturen og bli kjent med ulike væertyper
- dele barna i små grupper
- gå på tur til naturen i nærområdet vårt

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

Omsorg hos oss er varme og grensesettende voksne, som viser respekt for enkeltbarnet og for fellesskapet. Alle har en plass i fellesskapet. Barn er styrt av følelser i øyeblikket. Vi voksne må ta imot de følelsene som kommer med omsorg og forståelse. Alle følelser er lov. Vi skal møte barna i sine følelser og ha et ledig fang og vi skal være lydhøre.

Omsorg er et fang, en klem, gi og få trøst. Omsorg handler om å ta vare på hverandre og glede seg på andres vegne.

- bruke god tid i stellesituasjoner
- tilstedeværende voksne på gulvet med barna
- personalet sørger for å være fysisk til stede, er lydhøre og sensitive for barnas signaler
- trygghetsirkelen - Ansatte har tatt COS kurset

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

Barna skal få tid til lek i hverdagen slik at “her og nå” situasjonene får blomstre. Vi undrer oss i lag med barna og blir med barna inn i deres lekeverden for å være ta del i meningsskaping deres.

- lekene er tilgjengelig for barna
- voksne som er tilgjengelige og tilstede der barna leker
- vi deler inn i mindre grupper
- lage pedagogiske miljøer for barna inne og ute
- de ansatte har kompetanse om lekeutvikling
- lek blir vernet i organiseringen av hverdagen

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

Vi bruker tid på å bli godt kjent hvem barnet er. Vi skal være i barnas høyde og nede på gulvet sammen med barna. Vi har fokus på å sette av god tid til hverdagssamtaler med barna slik at de får medvirke i sin hverdag.

- samtaler under måltidene
- vi bruker "være sammen" - løveloven
- hjelpe barna til å bli mer selvstendige og mestre selv i påkledningen
- voksne med gode verdier som rollemodeller for barna

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

Vi øver på trafikk sikkerhet på tur sammen med barna. Vi har egnerutiner for tur, bil og buss. Samtykke innhentes fra foreldre der deltakelse på aktiviteter krever buss, drosje eller privat bil. De voksne i barnehagen er deltakende i grupper med barna og skal bidra til å gi barna læringslyst og mestringsfølelse.

- periodeplaner og ukeplaner
- skolespira- egen førskolegruppe
- Forskerfabrikken
- Salaby - digitalt verktøy
- grupperom med ulikt materiell
- språkgrupper
- snakkepakken
- tegn- til tale- ebbe nebb verktøy
- Polyino- digital språkutvikling

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

Vi jobber med relasjonsbygging mellom barn - barn og voksen- barn. Vi organiserer hverdagen med mindre grupper slik at gode vennskap bevares, og nye relasjoner kan oppstå. Vi trekker oss inn og ut av leken ved behov, og er i nærheten av barnas lek for å støtte dem best mulig.

Oppstår det uenigheter mellom barna prater vi sammen og hjelper dem å ordne opp. Vi må kjenne enkeltbarnet godt, knytte relasjoner og stille åpne spørsmål.

Dersom diskriminering, utestenging, krenkelser og uheldige samspillsmønstre oppstår, vil vi drøfte dette på i pedagog team, på avdelingsmøte og ha tett dialog med foreldre og med barna. Vi har egne prosedyrer vi følger.

- de voksne har et våkent blikk og være tett på barna
- gi barna felles opplevelser gjennom turer og aktiviteter
- dele barna i små grupper

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

Det er viktig å mestre språk for å fungere i samhandling med andre barn. Hos oss har vi voksne som har fokus på å ha gode samtaler med barna og sette ord på ting barna opplever i hverdagen. Deltakelse i boklesing, hverdagssamtalen og rollelek er viktig for barns språkutvikling.

- bøker på alle avdelingene og lesestrek
- bruk av sanger, rim og regler med og uten bevegelse
- tegn- til tale
- månedens tema
- bruk av konkrete i samlinger
- bruk av ASK- bildestøtte, på avdelingene
- de voksne setter ord på det barna er opptatt av
- sensitive voksne til barns kroppsspråk
- digitale verktøy som er språkstimulerende

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- hverdagssamtaler med barna
- barnesamtaler
- valg av aktiviteter barna selv ønsker å delta på
- turforslag
- legge til rette for lek og aktiviteter utfra hva barnet er opptatt av
- barna får medvirke i planleggingen og gjennomføringen av månedens tema

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- når barnet kommer til barnehagen ønskes det velkommen ved navn
- når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært
- personalet er opptatt av gode hverdagssamtaler med alle foresatte
- tilbud om minst to foreldresamtaler og ett foreldremøte i året
- Spireportalen - kommunikasjonskanal
- arrangement hvor foreldre blir invitert, og arrangement organisert av FAU (Foreldreutvalget)

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- årsplanen et viktig verktøy for de ansatte i barnehagen
- pedagogisk kalender
- 5 planleggingsdager i året
- jevnlig avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter
- periodeplaner og ukeplaner på avdelingene
- kartlegging av enkeltbarn og barnegruppen

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- jevnlig avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter for å sikre barnehagens kvalitet
- planleggingsdager

- utviklingssamtaler med nærmeste leder
- gjennom observasjon av enkeltbarn og barnegruppen sikrer vi barns trivsel og utvikling
- Espira BLIKK - felles vurderings og tilbakemeldingskultur, som sikrer kvalitet og utvikling av egen praksis

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- organisering av lekegrupper og språkgrupper
- tegn til tale
- små grupper
- barnehagens fysiske miljø er tilrettelagt med lave bord, små stoler og ulike lekekroker
- de voksne hjelper barn inn i lek sammen med andre barn, og er tilgjengelige
- de voksne på avdelingen er informert om barnas behov
- vi samarbeider tett med Haugesund Støtteressursteam, Spesialpedagogisk team og PPT, (Pedagogisk psykologisk tjeneste) om å lage et tilpasset tilbud etter barnets behov og forutsetninger

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- de voksne følger veilederen for de yngste barna
- hverdag preget av ro, omsorg og aktivitet ut fra utviklingsnivå
- fokus på tilvenningsperioden som den gode start både for barn og foreldre
- voksne som er sensitive overfor barnas behov, og tolker hva barna trenger
- stort fokus på trygghet, relasjoner og tilknytning
- voksne som gir nærhet og har høy tilstedeværelse
- fokus på non-verbal og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagt situasjoner
- tumlelek både på fellesrom og på uteområdet for å gi barna gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser
- la barna få oppleve mestring, samt gi de nye utfordringer å strekke seg etter når de trenger det
- de ansatte har kompetanse om leke utvikling og språkutvikling hos de minste barna
- fokus på at hverdagssituasjonene har høy kvalitet og at barna opplever de voksne som trygge og omsorgsfulle

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- leke- og faggrupper, inndelt etter alder og modenhet, innenfor utvalgte fagområder
- barna får boltre seg innenfor realfag- Forskerfabrikken
- varierte aktiviteter ute og inne, som skaper nysgjerrighet, og bidrar til at barna er ivrige etter å utforske
- egne tur dager for mellomspirene

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- skape positive forventninger til skolestart
- styrke barnas sosiale kompetanse
- øke språk-, og matematikkglede gjennom lek
- trafikk kurs med skolespirene
- Forskerfabrikken hver uke

Tradisjoner og aktiviteter:

- tur dag hver uke
- overnatting i barnehagen
- fotballturnering
- svømmeopplæring
- bondegårdsbesøk
- oppleve kulturelle innslag som teater, kino, museum ol.
- skape mange flotte turer og samlinger som skaper minner for livet

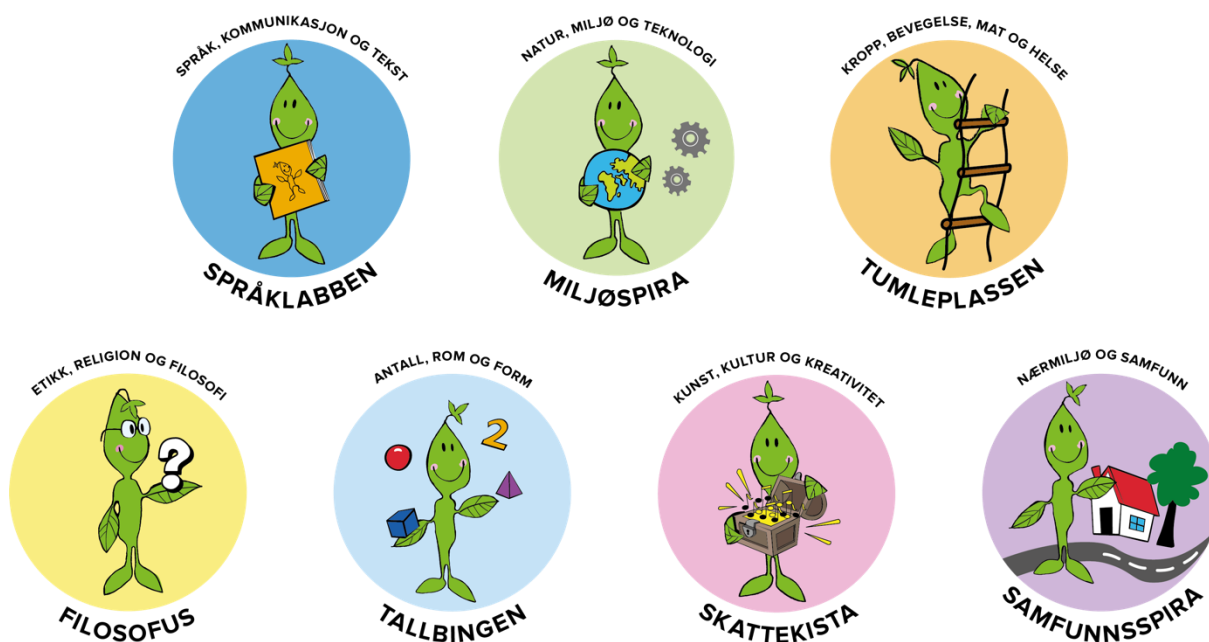

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- vi bruker pedagogisk kalender som verktøy
- vi sikrer bruk av fagområdene i halvårsplaner
- vi planlegger aktiviteter ut ifra satsningsområdene våre: språk, bevegelse og realfag
- snakkepakken- nytt eventyr som tema hver måned
- Forskerfabrikken- fysikk eksperimenter med barna

- turer i nærmiljøet
- bruk av Espira sine egne fagkort som tips for valg av aktiviteter med barna
- vi sikrer bruk av fagområder gjennom planlegging og evaluering på avdelingsmøter, personalmøter og pedagogisk leder møter

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

*Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2021/2022

Espira Bråsteintunet

Språk, bevegelse og realfag

HØST			VINTER				VÅR			SOMMER	
- Omsorg, lek, læring og danning - Sunt kosthold - Forskerfabrikken - Trafikk - Mangfold/FN dagen			- Omsorg, lek, læring og danning - Sunt kosthold - Forskerfabrikken - Trafikk - Jul og nyttår				- Omsorg, lek, læring og danning - Sunt kosthold - Forskerfabrikken - Trafikk - Påske			- Omsorg, lek, læring og danning - Sunt kosthold - Forskerfabrikken - Trafikk - Sommer	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli
Tema: Sommer Sommer-aktiviteter 16/08 Planleggingsdag	Tema: Løven og musa Tilvenninger 20/09 Planleggingsdag Uke 38 Brannvernuke	Tema: Høst 24/10 FN dagen	Tema: Troll 10/11 Vitenskapsdagen 12/11 Planleggingsdag Juleforberedelser	Tema: Jul 13/12 Lucia 21/12 Nissefest	Tema: Skinnvotten 13/01 Nyttårsbord for skolespirene 24/01 Planleggingsdag	Tema: Karneval 06/02 Samenes nasjonaldag Espiradagen 23/02 Karneval 25/02 Fastelavnen	Tema: Lille larven aldri mett 20/03 Internasjonaldag for glede - Bevegelsesglede	Tema: Leseglede 23/04 Verdens bokdag Påskeharen kommer på besøk Påskemåltid Påske - uke 15	Tema: Vår 16/05 Mai fest 27/05 Planleggingsdag	Tema: Sommer Sommeraktiviteter Sommerfest	Tema: Sommer Sommeraktiviteter